

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Гроші і кредит
Викладач	Іван МИЦЕНКО доктор економічних наук, професор, завідувач кафедрою міжнародних економічних відносин
Контактний телефон	+38(050) 60-75-45-9
Е-mail:	mignarodnaekonomika@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2024-2025 н.р.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Гроші і кредит» є вивчення теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування в ринковій економіці грошей, кредиту і банків.

Завданням вивчення дисципліни «Гроші і кредит» є:

- з'ясування сутності, функцій та ролі грошей і кредиту;
- дослідження механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці;
- визначення закономірностей функціонування валютного ринку, валютної системи, грошового ринку;

– засвоєння ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен :

знати:

- економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- сутність, функції, концепції грошей і кредиту та їх роль у ринковій економіці;
- закономірності та специфіку функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики;
- структуру та практичні засади функціонування грошової системи;
- основи побудови банківської системи та операцій банків;
- закономірності розвитку і функціонування валютного ринку;
- причини та закономірності розвитку інфляційних процесів, а також методи державного регулювання інфляції;
- особливості функціонування та інструментарій небанківських фінансових посередників;
- цілі та основні напрями діяльності міжнародних валютно-кредитних установ;

вміти:

- здійснювати порівняльний аналіз існуючих теоретичних концепцій та теорій грошей та кредиту;
- об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві;
- аналізувати стан та перспективи розвитку системи фінансового посередництва;
- оцінювати вплив грошово-кредитної сфери на соціально-економічні процеси;
- аналізувати процеси, що відбуваються на грошово-кредитному ринку, у тому числі щодо грошово-кредитної політики центробанку;
- використовувати отримані знання у практичній діяльності, зокрема фаховій, а також при здійсненні наукових досліджень;

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- вчитися керувати людьми, проводити аналіз своєї діяльності;
- володіти культурою сучасного економічного мислення.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади грошей

Тема 1. Сутність і функції грошей.

Тема 2. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм.

Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки .

Тема 4. Грошовий ринок.

Тема 5. Грошові системи.

Тема 6. Інфляція та грошові реформи.

Змістовий модуль 2. Механізми організації міжнародних кредитно-розрахункових операцій

Тема 7. Валютний ринок і валютні системи.

Тема 8. Кредит у ринковій економіці .

Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку.

Тема 10. Центральні банки .

Тема 11. Комерційні банки .

Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, семінарських та практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с.
2. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
3. Зянько В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. – Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.
4. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
5. Коренюк П. І. Гроші і кредит : навчальний посібник / П. І. Коренюк, Л. В. Коренюк, О. Т. Левандівський. — Кам'янське : ДДТУ, 2019. 402 с.
6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 29.05.2020. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
7. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. №2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 28.04.2020 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
8. Про Національний банк України. Закон України. Поточна редакція від 20.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
9. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні. Закон України. Поточна редакція від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
10. Решитько Т.В. Проблеми інвестування та кредитування аграрних підприємств України на рівні макроекономіки, зарубіжний досвід з цього питання. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки. 2021. Випуск 6(39).
11. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.
12. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с
13. Brian W. Clarke. Handbook of International Credit Management. 2001. URL : https://www.routledge.com/Handbook-of-International-Credit-Management/Clarke/p/book/9781138717978?srsltid=AfmBOoo4maW7FZ0RiP0tZF7oIUgyN-gTIZhmGORMSM8k_rVP2wKfu0sN.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL : <http://www.imf.org>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Світового банку. URL : <http://www.worldbank.org>.
7. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>
8. Офіційний сайт GlobalMoney (Глобал Мані). URL : <https://global24.ua/catalog> .

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.